

عنوان مقاله:

مقایسه تحلیلی ردیه های عالمان اخباری عصر صفوی با تکیه بر درایت نثار محمد علم الهدی

محل انتشار:

مجله ادیان و عرفان، دوره 53، شماره 1 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

سعاد سادات موسوی - دانشجوی دکتری، گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه اصفهان؛

محسن محمدی فشارکی - دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه اصفهان

خلاصه مقاله:

محمد علم الهدی (۱۰۳۹-۱۱۱۵ ه.ق)، فرزند ارشد ملامحسن فیض کاشانی، در رساله درایت نثار به نقد مجدانه صوفیه پرداخت. این رساله از جمله ردیه‌های عصر صفوی است که تاکنون به نثر ادیبانه و تصاویر شاعرانه آن توجه نشده است. دسته‌ای از عالمان و فقیهان شیعه در عصر مذکور، به قصد تثبیت تشیع و دفاع از شریعت محمدی به مخاصمه صوفی برخاستند. همگی ایشان از زبانی ساده و بی‌پیرایه بهره جستند؛ اما در این میان علم الهدی سه گونه نثر متفاوت را به کار گرفت. این نوشتار می‌کوشد ضمن بررسی ردیه‌های مشهور و تحلیل مقایسه‌ای موضوعات مشترک میان آن‌ها، ارزش‌های ادبی و سبک نثر رساله درایت نثار را معرفی کند و در نهایت، نشان دهد تمام ردیه‌های موردواکاوی این پژوهش، با تکیه بر اخباری‌گری بسیار، بر تصوف تاخته‌اند و تنها اثری که افزون بر استناد فراوان به آیات و احادیث، به کاربرت آرایه‌ها و زیورهای ادبی توجه کرده تا توجه مخاطبان را جلب کند، درایت نثار محمد علم الهدی است.

کلمات کلیدی:

درایت نثار، ردیه نویسی، صوفیه، عالمان اخباری، محمد علم الهدی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1888976>

